

ARNHEMSE SCOURAAN

DONDERDAG 19 JANUARI.

De prijs d'zer Courant, die geregeld vijfmaal weels wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dingsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f5:— per drie maanden.

De prijs der Advertentien is van een regel 500, en voor elken regel daarboven 250 centen, behalve 25 centen zegelgeld voor plaatsing.

De nieuwe Fransche ordonnantie op het notariaat.

Sedert geruimen tijd arbeid men in Frankrijk aan eenen nieuwen inrigting van het notariaat. De wetgeving heeft de gebreken en leemten der huidige wetgeving op dat punt reeds lang geleden opgemerkt. De hoven van assises hebben meer dan eens de laatste tijden over misdaden moeten spreken tot welke het notaris-ambt misbruikt werd. De leverde de zaak van den notaris LEHON een sprekend voorbeeld op.

De zwaar struikelblok stond tot hiertoe eene inrigting in den weg. Een verkeerd begrip van Frankrijk de zoogenaamde ministeriële bevelingen als privaat eigendommen doen beschouwen. De langdurige praktijk heeft aan dat onjuiste begrip volkomen en algemeen erkend gezag gegeven. Dit dwaling heeft ook op ons teruggevoerd en van daar heeft men bij ons wets ontwerpen regel den eigendom ontkend, maar echter de toepassing aangenomen. Bij gelegenheid van de vergadering over de wet op het notariaat meenen wij dit te hebben aangelaand. (1)

De eigendomsrecht moet tot een misbruiken aanleiding geven, dat de wetgever niet had kunnen denken. Doch het eigenbelang der notarissen heeft talrijke hinderpalen doen ontstaan, zoo dat verscheidene ministers in Frankrijk aan elkander opgevolgd zijn, zonder dat zij de zaak hebben doorgevoerd. Onderwischen eischte de openbare meening eene betere regeling van het notariaat. De minister durfde niet stil zitten en durfde ook een ontwerp van wet aanbieden, waarin de zaak het overgaan dier bediening geheel overgestaan werd.

De minde nu die moeilijkheid te ontwijken, volgde de minister van justitie een vroeger ontwerp, en regelde het notariaat bij koninklijke ordonnantie van 4 januari 1843. Men is anders in Frankrijk midder in de praktijk, en bij de wet te laten regelen dan bij ons, waar men nog af dikwijls den knoop door een besluit doorhakt, hetgeen later aan den Hoogen Raad wel eens de moeite gegeven heeft om zoodanig besluit onwettig te verklaren. Doch de Fransche minister van justitie schijnt hier bij ons school gegaan te zijn en heeft een onderwerp, hetwelk meer dan eenig ander regeling bij de wet eischte, bij een enkel koninklijk besluit willen afdoen, heeft daardoor wettelijk, bij besluit, veranderingen in de wet van 1806, jaar XI, gebragt. Het voorbeeld is niet te volgen waardig.

hooren te staan, doch daar gemist wordt. Artikel 12. verbiedt aan de notarissen opzichzuchtig, of openlijk, zelve of door tusschen beide komende personen, 1° op te houden met beurs-speculatiën of handels-ondernemingen, eene bank of escompte-kantoor te hebben of makelaar te zijn; 2° zich met het bestuur eener vennootschap van koop-handel, of eener financiële onderneming in te laten; 3° speculatiën te doen in het koopen of verkoopen van onroerende goederen, schuldvorderingen, eff-regten, actiën in ondernemingen van nijverheid, en andere onigebamelijke regten; 4° enig belang te hebben bij de handelingen, welke ten hunnen overstaan geschieden; 5° op hunnen eigen naam fondsen, die zij ontvangen hebben, te plaatsen, zelfs onder voorwaarde van er de interessen van te zullen betalen; 6° om, onder eenigen titel hoegenaamd, leeningen te waarborgen, welke door hunne tusschenkomst geschieden, of van welke zij eene authentieke of onderhandsche acte opmaken; 7° van zich immer van denden, in hunne plaats te bedienen, zelfs voor andere dan de boven opgenoemde acten.

Het is onbegrijpelijk hoe men dit bij ons geheel over het hoofd heeft kunnen zien. Reeds in ons nummer van 20 februari H. droegen wij er op aan. In de afdeelingen der Kamer was er nauwelijks iemand, die er de aandacht van het bestuur op vestigde; en dit vond het gemakkelijker de zaak te laten, zoo als zij was, dan misschien hun, die in dat verband vervallen zouden zijn, iets onaangenaams aan te doen. (2)

Ook in de groote steden van ons rijk zoude dit verbot meermalen van toepassing zijn. Zal de notaris de man van het onbepaaldste vertrouwen kunnen zijn, zoo behoort de wet alle aanleiding tot dwaling van zijne zijde, zoo veel mogelijk, uit den weg te ruimen. De ondervinding heeft getoond, welke gevaren daaruit ontstaan kunnen. Ook dan zelfs, wanneer ze hier zoo menigvuldig niet waren als in Frankrijk, zou het voorkomen daarvan niet overtollig mogen heeten. De gansche maatschappij heeft bij de behoorlijke vervulling van het notaris-ambt te groot belang.

Buitelandseke berigten.

AFRIKA.

Volgens berigten uit Tunis van 20 december heeft de bey tevens bevolen, dat voortaan alle in slavernij geboren kinderen in het geheele gebied terstond voor vrij zullen worden verklaard. Dit bavel werd openlijk afgekondigd, en streng, op deszelfs nakoming acht gegeven.

AZIE.

Volgens eenen brief uit Konstantinopel van den 21sten december, was het reeds verspreide gerucht, dat twee Britsche officieren, welke in Middel-Azië reisden, gevangen genomen en ter dood gebragt waren, door eene officiële mededeeling bevestigd. Die ongelukkige officieren waren de overste Stoddard, vroeger

(2) Het gebrek onder wet, op dit punt wordt mede aangewezen door den heer M... in de *Revue étrangère et Française de législation, de jurisprudence et d'économie politique*, 1843, janvier, p. 15 sq.

aan het gezantschap in Perzië geattacheerd, en kapitein Conolly, bekend door zijn werk over Middel-Azië. Zij reisden voor vermaak en niet om een wetenschappelijk doel, toen zij, onder voorwendsel van spijbaken te zijn, werden gevangen genomen. Zij hadden, naar men zegt, door bemiddeling van den Russischen agent hunne vrijheid kunnen herkrigen, maar zij wezen, op hunne onschuld steunende, en geen gevaar voor hun leven vreesende, zijne tusschenkomst af. Na verschillende verhooren en veel geleden te hebben, werden zij eindelijk uit de gevangenis op de markt gesleept, waar de overste Stoddard het eerst onthoofd werd. Nadat deze gedood was, zou kapitein Conolly, naar gezegd wordt, door het Islam aan te nemen zijn leven nog hebben kunnen redden; hij versmaadde dit echter, en viel onmiddellijk daarop onder beuls handen.

TURKIJE.

In den *Frankischen Merkur* leest men: De *Allgemeine Zeitung* meldt uit Jassy, dat de Russische consul aldaar, de heer von Kotzebue met vorst Sturdza, wegens de vervulling der waardigheid van metropoliitaan van Moldavië, een hevigen twist heeft gehad, daar eerstgenoemde ten opzichte dezer aangelegenheid eischen aan den vorst deed, welke hij zonder schending der bestaande wet niet kon nakomen. Hierop volgden bedreigingen, en toen deze eveneens vruchteloos bleven, reisde de consul naar Bucharest, om met den Russischen consul-generaal aldaar te raadplegen. Vorst Sturdza is een verstantig man, die dus ver de Russische beschermende magt overal ontzag, dewijl hij wist, dat zijn bezit van den vorstentooft van Moldavië slechts affing van zijne goede verstandhouding met het St. Petersburgers kabinet. Des te meer verwondert men zich thans over dezen tegenstand, vooral daar de voorbeelden onlangs in Servië en Wallachië gegeven, genoegzaam leeren hoe gevaarlijk het is, zulk eenen magtigen invloed het hoofd te bieden. Men geloofte dat de Fransche consul zijn voorstel gedaan, om den Hospodaar tot tegenstand tegen de steeds meer en meer openlijk optredende dictatuur van Rusland, aan te sporen. De weg door den Franschen consul afgeslagen, schijnt dus in de tegenwoordige omstandigheden de eenige juiste uitvoerbare te zijn, om de aanmatigingen der Russische magt te beteugelen. Het protectoraat bestaat nu eenmaal en is door verdragen gewaarborgd; zonder botsing zou het bijna niet mogelijk zijn dit te veranderen, vooreerst kan men derhalve slechts trachten deszelfs gevolgen, zoo veel mogelijk voor te komen, en dan bestaat er wel geen ander middel dan dat de overige Europeesche mogendheden, en vooral Oostenrijk, den invloed van Rusland in de vorstendommen trachten te verdeelen en daardoor te verlammen. Het is vooral van het uiterst belang dat Moldavië deszelfs onafhankelijkheid bewaart, daar het de sleutel is voor Rusland om Wallachië en Servië te bezetten, in Azië binnen te dringen en Konstantinopel in te nemen. Het tijdschrift *Das Vaterland* zegt omtrent: »Zou het onze opmerkzaamheid niet ten hoogste spannen dat Rusland, zoewel in een staatkundig als godsdienstig opzicht een zeer aanmerkelijken invloed op die landen uitoefent? Zullen wij deszelfs werken op de Grieksche geestelijkheid aldaar met onverschuldigheid beschouwen? Zouden wij niet vermoedens moeten op de omstandigheid, dat Rusland in Besarabië langs de Routh ongeveer 12,000 verkleede visschers onderhoudt, die op den eersten wek hunne kleeding met de uniform verwisselen, en in een oogenblik Moldavië en Wallachië bezetten kunnen? En is het zoo geheel onverschillig voor ons, dat dit hoogst vruchtba-

re vorstendom met deszelfs bevolking van meer dan een miljoen zielen, desniettemin nog zoo vele braak liggende gronden bezit, dat dezelve meer dan genoegzaam zijn, nogmaals een miljoen Duitsche landverhuizers als kolonisten op te nemen, en rijkelijk te voeden?"

EGYPTÉ.

Alexandrië, 24 dec. Mehemed-Ali is nog in Cairo en is voornemens binnen eenige dagen naar Opper-Egypte af te reizen. Men wil bij hem opmerken dat zijne geestkrachten aanmerkelijk verflaauwen, men maakt dit op uit de veranderlijkheid en wispelturigheid zijner besluiten. Naauwelijks heeft hij een bevel gegeven, of terstond volgt reeds weder een tegenbevel. Zoo wilde hij voor eenigen tijd de bevestiging op het ijverigst voortzetten en voltooijen; thans is hij van voornemen veranderd en heeft 3000 zee-soldaten, 3000 man van de hier in bezetting liggende garde en twee andere regimenten naar Kufër Moger ter graving van een kanaal gezonden.

FRANKRIJK.

Paris, 15 jan. Gisteren heeft de Kamer der Pairs in hare bureaux onderzocht het wetsontwerp betreffende de militie. Eenige der bepalingen van dit ontwerp hebben veel tegenkanting ontmoet. Dit wetsontwerp is, behoudens eenige wijzigingen, hetzelfde als het in 1841 door de Kamer der Pairs verworpen. Bestijds had de hertog von Orleans zelf er tegen gestemd.

Eene nieuwe ordonnantie op de notarissen ziet het licht, welke de navolgende gewichtige bepalingen inhoudt: Den notarissen is verboden, hetzij regstreeks of zijdelings, 1. zich in te laten met eenigen beurs- of bankhandel of andere speculatie; 2. deel te nemen aan eenige maatschappij van financiën, commerciële of fabriekmatigen aard, of zoodanige onderneming op te rigten; 3. te speculeren met den aankoop of verkoop van huizen, landerijen, schuldvorderingen, pretentien van erfenissen of soortgelijke regten van welken aard dezelve zijn mogen; 4. geldelijk belang te nemen in eenige zaak, waarin zij als notaris zijn betrokken geweest; 5. op hunnen eigen naam de toevertrouwde gelden te beleggen, al hebben zij zich verbonden de interesten te betalen; 6. borg te staan voor de leningen, welke door hunne tusschenkomst genogociëerd of geplaatst zijn geworden; 7. zich te bedienen van stroomannen bij deze of geene gelegenheid, zelfs al is dezelve in de bovenstaande paragrafen niet voorzien.

BELGIË.

Brussel, 15 jan. Het herstellen van de diplomatieke betrekkingen met Rusland is een van de voornaamste onderwerpen, waarmede ons gouvernement zich op dit oogenblik bezig houdt. Zoo lang tusschen het kabinet van Petersburg en de Belgische regering de gedurende meer dan drie jaren verflaauwde diplomatieke gemeenschap niet is hersteld, ziet België zich als het ware genoodzaakt een steunpunt in het westen te zoeken. De jongste toenadering tot Frankrijk heeft echter bij de kabinetten van Europa zulk eene heilste tegenkanting gevonden, dat België met regt derzelver tusschenkomst te Petersburg mag verwachten ter herstelling van vriendschappelijk verkeer met Rusland, te meer, naardien door de krachtadige bemoeijng der mogendheden, de toenadering tot Frankrijk door schier onoverkomelijke hindernissen wordt belet. Hierop steunende heeft ons kabinet zich thans tot Groot-Brittannië, Oostenrijk en Pruisen gewend, opdat door hunne bemiddeling de diplomatieke betrekkingen tusschen België en Rusland worden hersteld, en overal heeft men een gereed oor gevonden. De onderhandelingen daarover schijnen zich te Londen te zullen concentreren, alwaar men hoopt, dat de pogingen der genoemde drie hoven den heer Brunow en door dezen het Russische kabinet tot eene verzoevende stemming zullen bewegen.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 17 jan. Wij vernemen dat door een groot aantal bankiers, commissionairs en makelaars in Rotterdam alhier onderteekend is een adres aan de Staten-Generaal, bedenkingen inhoudende tegen de bepaling van het wetsontwerp op het zegel, waarbij de certificaten van openbare schuld en de biljetten aan een zegelrecht worden onderworpen. De adressanten, zich daarover baklagende, verzoeken voornamelijk vrijdom van zegel te behouden voor de biljetten van overschrijving. Terwijl de certificaten, zeggen zij, slechts éénmaal zegel betalen, zou eene belasting in den vorm van zegel op de biljetten van overschrij-

ving hetzelfde kapitaal bij elken overgang en dus herhaaldelijk treffen.

— Ter vervulling der vacature van een predikantsplaats bij de hervormde gemeente alhier, veroorzaakt door het overlijden van den Wel Eerw. heer J. C. Riehm, is heden door heeren predikanten en ouderlingen de volgende nominatie uitgebragt:

Zesal: *Dr. Coenraad Lodewijk Jungius*, predikant te Rijswijk; *Dr. Adrianus Cornelis de Meyier*, theol. doct. en predikant te Arnheim; *Dr. Bernard ter Haar*, theol. doct. en predikant te Leiden; *Dr. Jan Gysbert van Griethuysen*, predikant, te Zutphen; *Dr. Edelhardus Bernardus Swalus*, theol. doct. en predikant te Goes; *Dr. Jacob François van Hoogstraten*, predikant te Utrecht.

Drietal: *Dr. Bernard ter Haar*; *Dr. Adrianus Cornelis de Meyier*; *Dr. Edelhardus Bernardus Swalus*.

— Uit het *Weekblad van het Regt* blijkt, dat de Hooge Raad in deszelfs zitting van 10 dezer, verworpen heeft het beroep, in cassatie van *J. F. C. Gelauff*, die bij arrest van het provinciaal gerechtshof van Noord-Holland, van 14 oktober jl., schuldig verklaard is aan de misdaad van moedwillige brandstichting ten zijnen huize, ten te dier zake veroordeeld tot de straffe des doods.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van 16 januari.

In deze zitting heeft de voorzitter mededeeld, dat de heer *van der Heim*, die tot griffier der Kamer benoemd is, thans zijn ontslag als griffier der staten van de provincie Noord-Holland bekomen heeft, en derhalve thans zijne betrekking kan opvatten. Dienvolgens wordt de heer *van der Heim* binnengeleid en legt dezelve in handen des voorzitters de eeden af, die bij de instructie voor den griffier zijn vastgesteld.

De voorzitter wenscht den griffier geluk met de aanvaarding zijner nieuwe betrekking en verzoekt hem, met de vervulling derzelve dadelijk een aanvang te maken.

De griffier, zich naar zijne plaats begeven hebbende, geeft te kennen, dat het eene behoefte van zijn hart is de vergadering te bedanken voor het vereerend blijk van vertrouwen, dat hij van haar heeft mogen ontvangen en hetwelk door hem op hooge waarde wordt geschat. Hij zal geene pogingen onbepaald laten, om zich, door eene ijverige pligtbetrachting, het vertrouwen steeds waardig te maken en alzoo te beantwoorden aan de verwachting, die de Kamer van hem heeft opgevat.

Aan de Kamer wordt hulde gedaan van eenige boekwerken, waaronder men opmerkt het handboek van de oog-heelkunde, door den heer *van Es*; en een geschrift over de beide rapporten, betrekkelijk de geneeskundige staatsregeeling, door den heer *T. C. Seegers*, te 's Hage; plaatsing in de boekeryj.

Zijn ingekomen eenige adressen, als onder anderen, 1. van den heer *C. van der Tuuk*, te Haarlem, wegens den onbillijken kadastralen aanslag; 2. van het gemeente-bestuur van IJtervoort, dat deszelfs bezwaren doet kennen over het tusschen Nederland en België gesloten traktaat, voor zoo veel het punt der grenscheiding aangaat; en 3. uit Utrecht, houdende een ontwerp tot droogmaking van het Haarlemmermeer. — Verzending aan de commissie tot de verzoekschriften. De vergadering wordt daarna gescheiden.

— De centrale afdeling der Kamer is heden vergaderd geweest en zal morgen weder bijeenkomen. Morgen zullen ook alle de afdelingen hare zittingen hervatten. Men verneemt dat de overwegingen der afdelingen thans loopen over het traktaat en het tweede boek des Wetboeks van Strafrecht.

— Zondag avond den 8sten dezer, had *P. J. van Eden*, bode van een der begrafenis-fondsen alhier, op eenige boerenwoningen, achter de Beeklaan, op den Loosduinschen weg, het mandgeld voor het fonds opgehaald. Huiswaarts keerende en uit de duinen in een klein boschje komende, dat naar de Beeklaan leidt, hoorde *van Eden* zeggen, *daar komt hij aan*. Terstond begrijpende dat hij bedoeld werd, bergde hij het zakje, met circa f 25 aan geld in zijn jaszak. Nu werd hij door twee kerels aangevallen, en ontstond er eene worsteling; ten gevolge waarvan de bode een der twee booswichten eens wonde toebragt boven het linkeroog. De verwonde deinstte achteruit, maar eensklaps komt een derde booswicht, met een knuppel gewapend, uit het hout te voorschijn, en brengt den bode daarmee een zoo gevoeligen slag op zijn hoofd toe, dat hij bewusteloos ter aarde nederzong. De booswichten van dien toestand gebruik ma-

kende, beroofden *van Eden* van het zakje met geld van het schuldboekje en van hetgeen hij nog in het zak had. Zoo lieten zij hem meer dood dan levend achter. Een geruimen tijd daarna kwam de weder tot zich zelve, en poogde toen met krachtinspanning het boschje te verlaten, waar bijna zoo wreedaardiglijk om het leven was gebragt. In plaats van op de Beeklaan te komen, was nog zoo onthutst, dat hij zich in den weg vergist en in de duinen weder terecht kwam. Daar ontmoet hij den persoon van *Bol*. Nadat *van Eden* den verhaald had, hetgeen hem was overkomen, biddende *Bol* hem op den goeden weg. *Van Eden* was zoo afgemat dat hij met moeite de woning van den bouwman *Vinkestein* bereikte. Na aldaar een oogenblik te hebben vertoefd, beproefde hij zijne krachten om huiswaarts te keeren: doch kon niet verder brengen dan tot de herberg van den hoftelein *Honigmeijer*, bij de Loosduinsche brug, waar hij bewusteloos nederviel. Gemelde kastele en diens huisvrouw hielpen *van Eden* weder bij, vergezelden hem naar het stadhuis, alwaar hij van het voorgevallene aangifte deed. Vervolgens te huis gebragt zijnde, werd dadelijk de hulp van den hofmed. Doctor *van Doeveren* ingeroepen, die oogenblikkelijk eene aderlating beval, welke door den heer *van der Heggen* Zijnen werd bewerkstelligd. De mishandelde heeft somtijds vlagen van verstandverbijstering gehad, doch door de spoedige en doeltreffende behandeling van deze twee hokwanden geneesheeren, is het te hopen dat hij nog herstellen zal. Naar wij vernemen zouden de schuldigen reeds door de politie gearresteerd en naar het huis van burgerlijken en militaire-verzekering zijn overgebragt. De wonden welke aan een kunnere was toegebragt, versterkte vermoedens nog meer. Men zegt dat de misdadigers zoogenaamde helmsnijders behooren.

's Gravenhage, 17 jan. Heden morgen zijn de afdelingen van de Tweede Kamer en heden middag de centrale afdeling met de rapporteurs, bijeen gekomen over het ontwerp, zopens het tractaat en de voordragten van wet, betrekkelijk het tweede boek des Wetboeks van Strafrecht.

— Men verneemt, dat thans aan de leden van de Tweede Kamer, zijn rondgedeeld: a. het voorloopende verslag der centrale afdeling van die Kamer, over het ontwerp van wet betrekkelijk het tractaat, tusschen Nederland en België gesloten, en b. eene memorie van antwoord van de regering op de bedenkingen, die in de afdelingen van de Kamer gemaakt zijn, zoodat tegen dat ontwerp, als tegen het aanhangige tractaat zal worden. Men wil weten, dat deze stukken aan de leden der Kamer medegeedeeld zijn met verzoek, dezelve gelezen te houden. Het schijnt het voornemen te zijn, dat de onderwerp in zittingen met gesloten deuren te behandelen.

— Uit de berekeningen, gevoegd bij het ontwerp van wet, houdende het hoofdstuk: Departement van financiën, afdeling nationale schuld, voor de staatsbegrooting van 1844—1845 blijkt, dat het totaal cijfer van dit onderwerp, ten beloope van f 34,034,163 voor 1844 verdeeld is als volgt:

I. Interesten van een kapitaal van f 840,000,000 ingeschreven of nog in te schrijven in het grootboek à 2½ pCt., verschijnende 30 juni en 31 december van ieder jaar, f 21,000,000; II. Interesten van een kapitaal van f 221,257,900, ingeschreven in het tweede grootboek à 5 pCt., verschijnende 1 april en 1 oktober van ieder jaar, f 11,062,895; III. Interesten van de schuldbekentenissen van het amortisatie-syndicaat à 4½ pCt. van een kapitaal van f 99,000,000, verschijnende 1 april en 1 oktober 1844, en van een kapitaal van f 98,500,000, verschijnende 1 april en 1 oktober 1845, f 4,455,000; IV. Interesten van de schuldbekentenissen van het amortisatie-syndicaat à 3½ pCt., van een kapitaal van f 24,520,000, verschijnende 1 april en 1 oktober 1844, en van een kapitaal van f 24,130,000, verschijnende 1 april en 1 oktober 1845, f 858,200; V. interesten van domeinlosrenten à 5 pCt. van een kapitaal, bij raming f 16,636,000, na aftrek van hetgeen wordt berekend, dat als kooppenningen kan worden gefourneerd in 1843, ten bedrage van f 648,500 en in 1844, ten bedrage van f 648,500, en af voor 1844 van een kapitaal van f 15,987,400, en voor 1845 van een kapitaal van f 15,338,800; rente f 799,371; VI. Interesten van de schatkist-biljetten, uitgegeven volgens de wet van 28 april 1834 (*Staatsblad* 1834, 14) van een kapitaal van f 9,790,950 à 4 pCt. f 391,998; VII. interesten van de schatkist-biljetten

waarvan de uitgifte toegestaan is bij de wet van 27 december 1840 (Staatsblad no. 79), tot een kapitaal van f 6,000,000, tegen 4 1/2 pCt. hoogstens, benevens de onkosten voor de uitgifte derzelve, f 240,000; III. Interests van borgtogten door comptabele ambtenaren, a 4 pCt., na aftrek van de zoodanigen, welke België moeten worden betaald, verschijnende op den 30sten juni en 31 december van ieder jaar, berekend wordt benodigd te zijn f 35,700; IX. gewone lijfrenten, verschijnende 1 januari 1844 en 1 januari 1845, f 142,000; X. lijfrenten ten laste van de gemeenten geloopt hebbende, f 35,000; XI. Nijmoegsche tontinaire lijfrenten, verschijnende 1 januari 1844 en 1 januari 1845, f 12,000; en XII. schulden van de provincie, f 39,032,163

België, krachtens het traktaat van Londen van 19 april 1839 » 5,000,000

België, alsoo ten laste van de Nederlandsche koninkrijk f 34,032,163

Daar de posten, begrepen onder no. III, IV, V, VIII, IX en X, voor 1845 eenigzins minder zullen bedragen dan voor 1844; zoo is het totaal, voor 1845, nóg minder, op f 33,954,083.

Consideratiën en voorstellen van gedeputeerde staten van Zeeland, omtrent het stem- en kiesregt.

(Vervolg en slot van no. 6.)

Gedeputeerde staten geven nog enkele andere wenken omtrent de bepalingswijze van de verkiezingen, welke op 1. januari over het dienstjaar, hetwelk op ultimo april en ultimo december bevoens was afgelopen, zullen zijn excoitoir verklaard; dat de wet zou behooren te worden uitgedrukt, welke de verkiezingen worden bedoeld, ten einde de wet van een vóór ingesnel uitga, en er later, bij het uitschrijven van andere verkiezingen, zoo als b. v. eene belasting op de inkomsten van den census, geen twijfel zou kunnen bestaan, of ook de verkiezing voor den census zouden behooren in aanmerking te worden genomen.

Wat de bepaling van eenen onderscheiden census voor de verschillende districten geene voldoende gronden schijnen te geven, en de verhooging van den census voor het kiesregt ten gevolge daarvan consequenter zijn zou, dat alle stemgerechtigden tot de verkiezingen kunnen worden verkozen; en dit, omdat men, om tot lid der Staten-Generaal, der provinciale staten en der stedelijke regeringen of stedelijk kiezer te kunnen worden verkozen, aan eenen hooger census onderworpen te zijn, dan die van de stemgerechtigden; waarom het dan meer in overweging zou verdienen te komen, dezen census te verhoogen eenigzins hooger te stellen.

Bij de beantwoording der vraag D. Welk minimum van belasting zoude, in den zin van artikel 28 van het ontwerp van het ontwerp het stemregt ten platten lande, voor het kiesregt moeten worden bepaald? — geven H. E. G. A. de kening, in het bij dat ontwerp voorgedragene beginsel eene zeer goede, anomalie te vinden, dat zij hetzelfde als bijrijdig met den geest der grondwet beschouwen en van zoodanige veruitziende gevolgen achten, dat zij zich verplicht achten, de vergadering der provinciale staten voor te stellen, om zich uitdrukkelijk tegen dit beginsel te verhooren.

Wat de verhooging van den census voor het kiesregt ten gevolge daarvan consequenter zijn zou, dat alle stemgerechtigden tot de verkiezingen kunnen worden verkozen; en dit, omdat men, om tot lid der Staten-Generaal, der provinciale staten en der stedelijke regeringen of stedelijk kiezer te kunnen worden verkozen, aan eenen hooger census onderworpen te zijn, dan die van de stemgerechtigden; waarom het dan meer in overweging zou verdienen te komen, dezen census te verhoogen eenigzins hooger te stellen.

Wat de bepaling van eenen onderscheiden census voor de verschillende districten geene voldoende gronden schijnen te geven, en de verhooging van den census voor het kiesregt ten gevolge daarvan consequenter zijn zou, dat alle stemgerechtigden tot de verkiezingen kunnen worden verkozen; en dit, omdat men, om tot lid der Staten-Generaal, der provinciale staten en der stedelijke regeringen of stedelijk kiezer te kunnen worden verkozen, aan eenen hooger census onderworpen te zijn, dan die van de stemgerechtigden; waarom het dan meer in overweging zou verdienen te komen, dezen census te verhoogen eenigzins hooger te stellen.

Men ziet hieruit, dat gedeputeerde staten de stemgerechtigden ten platten lande nog geene genoegzame geschiktheid of bekwaamheid toekennen, om de meest waardigen en geschiktesten bestuurders der gemeente te stemmen, gelijk de grondwet die geschiktheid ook niet aan de stemgerechtigden in de steden toekent.

Wat de bepaling van eenen onderscheiden census voor de verschillende districten geene voldoende gronden schijnen te geven, en de verhooging van den census voor het kiesregt ten gevolge daarvan consequenter zijn zou, dat alle stemgerechtigden tot de verkiezingen kunnen worden verkozen; en dit, omdat men, om tot lid der Staten-Generaal, der provinciale staten en der stedelijke regeringen of stedelijk kiezer te kunnen worden verkozen, aan eenen hooger census onderworpen te zijn, dan die van de stemgerechtigden; waarom het dan meer in overweging zou verdienen te komen, dezen census te verhoogen eenigzins hooger te stellen.

ook wegens het toezigt, hetwelk gedeputeerde staten toch voortdurend op de handelingen der gemeente-besturen kunnen uitoefenen, ons voor eene voordragt van kandidaten door de ingezetenen zelfden (moest het dan ook door een kies-collegie uit de hoogste belastingplichtigen zijn, welke daartoe alleen door de stemgerechtigden zouden kunnen worden verkozen,) te bepalen, en alleen in zeer gewichtige gevallen aan den koning de magt op te dragen, om gedane keuzen te vernietigen, en andere verkiezingen te bevelen.

Ten slotte komt de vraag F: » Verlangt men, dat de uitoefening van het regt van voordragt van eenige administratieve plaatselijke ambtenaren door de eigenaren van heerlijke regten voor het vervolg tegen eenige schadeloosstelling worde afgeschaft? Of welk ander middel bestaat er om de staatsburgerlijke regten der ingezetenen en de sedert het besluit van 1814 wettiglijk uitgeoefende heerlijke regten, in overeenstemming te brengen? »

Allergunstigst steekt het antwoord, hierop door heeren gedeputeerde staten gegeven, af, bij dat van de staten van enkele andere provinciën.

Het is bij H. E. G. A. boven allen twijfel verheven, dat de uitoefening dier regten, in dit stuk, geheel strydig is met de beginselen eener constitutionele monarchie. II. E. G. A. erkennen echter, dat artikel 152 der tegenwoordige grondwet kan geacht worden de eigenaren van heerlijke regten op het oog te hebben; doch zij erkennen, dat die eigenaren, tijdens het emaneren der grondwet, een wettig verkregen regt hadden; beweren, dat staatkundige regten nimmer als verkregen regten kunnen worden beschouwd, tenzij bij de staats- of grondwet gewaarborgd en dat, zoo neen, die regten, waren zij bij vroegere wetten of reglementen toegekend, bij latere aan de eigenaren der heerlijkheden in het algemeen belang kunnen worden ontnomen, en dat zelfs, naar strikt regt, deswege geene schadeloosstelling zou verschuldigd zijn. Nogtans, op andere gronden meenen H. E. G. A. dat bij de wet zou kunnen worden bepaald:

» Dat in gemeenten, heerlijkheden zijnde, waarvan de eigenaren krachtens de vroeger bestaan hebbende reglementen het regt hadden van voordragt der burgemeesters, raadsleden, secretarissen en ontvangers, en van voordragt » van benoeming tot andere kleine gemeente-bedieningen, aan » dezelve het regt wordt toegekend, om, voor zoo ver zij » gerechtigd waren om voor het regt van voordragt eenige » cognitie te heffen, deze voortdurend ten bedrage van 10 pCt. » van het thans bepaalde tractement en de waarschijnlijkste » opbrengst der emolumenten, aan voorschrevene ambten of » bedieningen verbonden, te vorderen, welke hun, bij inhouding op de tractementen der gemelde ambtenaren en bedieningen, door den plaatselijken ontvanger zal worden uitbetaald; met dien verstande, echter, dat de tegenwoordig in » functie zijnde of bij continuatie te benoemen ambtenaren of » bedieningen, welke zich tijdens hunne aanstelling tot geene » zoodanige of slechts tot eene mindere uitkeering hebben » verbonden, daaraan niet of slechts ter concurrentie van het » door hen beloofde zullen onderworpen zijn, alles onverminderd de bevoegdheid der gemeenten om deze uitkeering tegen » den penning 20 af te koopen. »

Men zal het in ons, gelooven wij, na de mededeeling van den hoofdzakelijken inhoud dezer consideratiën, niet vreemd vinden, dat wij het stuk met genoegen lezen, en in hetzelfde zoo veel waarheidsliefde, juistheid van oordeel en oplettendheid op de behoeften des tijds meenden aan te treffen, dat wij gaarne onze hulde deswege aan den steller toebagten.

Denkelijk zal men nu, na het ontvragen der verschillende consideratiën van de provinciale staten, bij de regering op nieuw de handen aan het werk slaan; en hoeveel wij ook reeds over dit onderwerp ter neder stelden, wij willen, om het gewigt der zake, van dezelve ook nu nog niet afstappen, zonder ten slotte te zeggen, waarom wij eene meer gewichtige wijziging van stelsel noodzakelijk, (en tevens uitvoerlijk,) oordeelen, dan men, naar aanleiding der door den minister voorgestelde vraagpunten, schijnt te moeten zien.

Wat is eigenlijk het doel in Nederland van het toekennen van stem- en kiesregt aan de burgers, welke daartoe volgens hunne maatschappelijke positie zijn gerechtigd of bevoegd geoordeeld?

Is het: hen deel te doen nemen, hen belang te doen stellen in de openbare zaken, hen eerbied te doen hebben voor de wetten, op de zamenstelling van welke de keuzen der burgers-zelfen nu niet zonder invloed zouden zijn? Is het om door dit een ander algemeene tevredenheid met den gang der zaken en hierdoor nationale kracht, te doen geboren worden? Zoo ja, dan moet ook het stem- en kiesregt voor die burgers iets wezenlijks zijn; zij moeten dan de overtuiging erlangen, dat het niet onverschillig is, of zij stemmen, dan of zij niet stemmen; zoo neen, zij zullen in hun regt geenerlei belang stellen; het doel zal niet bereikt worden; en noch de regering, noch de wetgever, zal in gewichtige tijden kracht of steun vinden in een groot deel des volks, hetwelk zich om de openbare aangelegenheden niet bekommeren zal, maar in ieder geval individueel voordeel tot rigtsnoer zijner handelingen nemen, en ontevreden zijn zal daar, waar op dat voordeel, door de regering of wetgevende magt, waaraan het vreemd is, inbreuken worden gemaakt.

Wij men het doel, men moet dan ook de middelen willen. Bij het behoud van het tegenwoordige stelsel, het getal stemgerechtigden te vergrooten, is alleen vergrooten het getal onverschilligen voor het stemregt, hetwelk op zich zelf immers niets beteekent. Er zullen dan te meer stemmen onuitgebragt blijven, en des te meer andere worden uitgebragt, zonder effect. Zij, die zich de moeite willen geven, hunnen invloed uit te oefenen tot het verzamelen van zeker getal stemmen ten behoeve van zekeren bedoelden persoon, zullen ligt werk hebben; want het grootste getal andere stemmen zal verspreid zijn of niet uitgebragt worden. De ondervinding leert het; men kan het niet tegenspreken. Wat zal dan zulk eene verbetering baten, om het nationale doel te bereiken? Men zal er verder van verwijderd geraken, dan ooit.

Geene uitbreiding dan zoo zeer van het getal stemgerechtigden, die toch niet stemmen zouden, maar meer zekeren, meer wezenlijken invloed aan hen, die stemgerechtigd zijn zullen. Elk tiental stemgerechtigden b. v. door het lot aangewezen, late men eenen kiezer uit zijn midden afvaardigen, hetgeen in den regel, wij betoogden het vroeger, de waardigste van het tiental zijn zal; hij die het meest wezenlijke overwigt bezit. Dan weet men, welken invloed men heeft uitgeoefend; nu weet men dit niet, al stemt men ook. Maar die kiezers moeten nu ook niet maar alleen op de plaatselijke, maar ook op de provinciale, ook op de staatsaangelegenheden invloed kunnen uitoefenen, door de benoeming van leden voor de provinciale staten, zoodanig voor den stedelijken als

voor den landelijken stand. Men mag hier nu veilig aannemen de kern, het beste deel des volks voor zich te hebben.

Men beweert, dat dit binnen de steden niet kan; dat de grondwet het niet gedooft. Men zegt, dat, zoo de letter het ook al schijnt te vorderen of te gedooften, de bij de deliberatiën over de wijziging der grondwet geblekene bedoelingen des grondwetgevers zich daartegen verzetten. Zoo de letter der grondwet het toelaat, dan kan niemand ter wereld het bewijzen, dat niet de meerderheid der wetgevende leden, juist omdat de letter dit toeliet, hare goedkeuringstem aan het artikel gegeven heeft. Daarenboven, al had de grondwetgever, bij abus, eene vrijheid verleend, welke hij niet had bedoeld, die vrijheid bestond niettemin; en werd deze nu daarenboven heilrijk bevonden voor het geluk van land en volk, het zou aan de uitvoerders der grondwet eene zware verantwoording opleggen, niet de letter derzelve maar de vooronderstelde, nimmer met zekerheid te bepalen bedoeling der grondwetgevers in 't algemeen tot rigtsnoer te nemen. Is het niet geschreven in de verhalen van onderscheidene sectiën der Tweede Kamer, (bevatende toch nog een aantal leden, welke de grondwet hielpen wijzigen,) dat deze vrijlaat het regt-zelve, om tot de verkiezing der leden van de provinciale staten voor den stedelijken stand mede te werken, bij de wet te regelen? Waren deze leden dan zoo spoedig de bedoeling vergeten, waarmede het artikel 206 was aangenomen?

Een trap van verkiezing, — die welke de steden meer hebben dan het platte land, — kon dus, volgens de letter der grondwet, vervallen, en de kern der burgerij hierdoor meer dadelijken, meer wezenlijken invloed uitoefenen, ook op de provinciale, en op de staatsbelangen.

De volgende trap van kiezers, die der provinciale staten, bestaat in de meeste constitutionele staten almede niet. De kiezers benoemen daar de leden der Tweede Kamer. Ook hierin is dan Nederland ten achter; en hoe sterk heeft de schranderde kiezers zich hierover beklagd, hoeveel kwaad heeft hij hiervan voorspeld, hetwelk zich maar af te zien gedurende nu 27 jaren heeft verwezenlijkt! Hoe nadrukkelijk heeft ook de edele van ROGEMOND nog in 1830 hieromtrent herstel ingeroepen! Doch de grondwet ligt daar, en zij moet geëerbiedigd worden. Men kan haar eerbiedigen en nogtans de provinciale staten tot geschikter kies collegiën vormen, dan zij nu zijn, door uitbreiding van het getal, wanneer er te kiezen valt.

De wet kan bepalen, dat ieder gewoon kies-collegie, behalve de gewone leden der provinciale staten, er op ieder gewoon lid nog twee buitengewone benoeme, om, bij te done verkiezing, en van leden voor de Staten-Generaal, hiertoe mede te werken.

Langs dien weg, zal de te groote, te overwegende invloed van enkele persoon op de nu min talrijke collegiën worden verminderd, zoo dan al niet geheel weggenomen; er zal een veel grooter getal staatsburgers medewerken tot zoodanige verkiezingen, welke iets wezenlijks zijn, en waarvan het effect gezien wordt. Men zal het gebrekkige, hetwelk ons geheele kiesstelsel aankleeft, voor een goed deel althans en zooveel de grondwet gedooft, hebben verbeterd, en nog niemand zal op goeden grond kunnen zeggen, dat wij daardoor met der daad zouden zijn gekomen tot eenen democratischen regeringsvorm. De benoeming van lid van de Staten-Generaal zal door nog drie lagere trappen moeten zijn voorbereid, en dit is, dunkt ons, wel volkomen genoeg, om gerustheid te geven. (N. G.)

Jugezonden stukken.

Belastingstelsel in Nederland.

(Vervolg van n°. 53.)

Er zijn dan nu weder zoogenaamde verbeteringen voorgesteld. Die op de personele belasting, als raken de grondslagen, welke ik als zoodanig afkeurde, zal ik niet aanroeren; ik wil mij alleen bepalen bij het zegelregt op de wissels. Kan men dan nog voordragen of het moeten nieuwe knuisters voor handel en nijverheid zijn? De wissels, de ziel van den handel, zal men zwaarder belasten; en, ten einde den handel, zoo sterk men maar kan, te belemmeren, ten einde het vertrouwen in den wissel in zijne grondslagen te schokken, wordt elke endossant en geëndosseerde op een ongezegelden wissel even goed met beboeting bedreigd als de trekker. Nu ja, rijken en aanzienlijken hebben allen wissels te betalen, zelden te trekken; nog minder worden zij op een geëndosseerd; de middelstand moet maar getrokken worden, al grijpt ook iedere belasting in de hartader van zijn bestaan. Wordt de middelstand gedrukt, dan drukt men handel en nijverheid, die hij alleen uitoefent; en hoe kan het een land welgaan, waar deze kwijnen? Zal het onze gedijen, dan moet het zijn door handel en nijverheid; die beiden moeten zich de hand geven en bloeijen, dan vermeerdert de massa der kapitalen, dan wordt de geheele natie rijker; maar is de aanwinst der bijzondere kapitalen het gevolg van geldleeningen, speculatiën, goedkope aankoop van landerijen, enz, dan heeft er alleen eene verplaatsing van kapitalen plaats; de massa blijft dezelfde, en de voorspoed van den kapitalist is de voorspoed van den woekeraar op den minvermogende.

Indien het belasting-systeem, dat ik nu zal voorstellen, mogt stuiten op zwarigheden in de uitvoering, welke ik niet heb voorzien, zal men toch niet kunnen zeggen, dat het een systeem is, dat handel of nijverheid belemmert, kapitalen verteert, slakhandel uitlokt of onzedelijk is. Integendeel, daar het alleen een grondslag geldt, die niet ontbroken kan worden, zal

men eene menigte formaliteiten kunnen afschaffen, nu ter inning der accijnsen noodig, en een zoodanig liberaal tarief van in- en uitgaande regten kunnen ontwerpen, dat niets in ons land meer in den weg zou zijn, om die theorie van vrijen handel in werking te brengen, die men bij den tegenwoordigen stand der wetenschap als op onwedersprekelijke gronden bevestigd acht.

Ik wenschte dan, dat van de accijnsen geene andere behouden wierden als het gemaal en het gedistilleerd; dat het zegel op den wissel wierde afgeschaffd; dat de patenten bleven, maar als belasting op het inkomen, en dat dus ieder, die eene kostwinning heeft, daarin wierd betrokken, alleen renteniers, landbouwers, militairen beneden den rang van kapitein, daglooners en dienstboden uitgezonderd; dat de grondlasten bleven, maar de gebouwde eigendommen op beteren grondslag wierden aangeslagen, volgens hetgeen van de personele belasting zal gezegd worden; dat de personele belasting bleef, en daarop zelfs gebragt wierd alles wat de begroting der inkomsten door het afschaffen der andere belasting zal verminderen, maar dat van de zes grondslagen er maar één enkele, de huurwaarde, namelijk, behouden wierd; deze toch kan niet ontdoken worden; — de moeilijkheid is slechts eene goede maatstaf voor het bepalen der huurwaarde te vinden. Het is klaar, dat hier alleen sprake is van de huurwaarde van het hooft of woonbare gedeelte, niet van de huurwaarde van een huis, die dikwijls afhankelijk is van iets, dat met de woonbaarheid niets gemeens heeft, zoo als, bij voorbeeld, van het welbekant zijn van den winkel, die daar sedert lang in is gedaan, en diergelijken. De hoofdzaak is, de bepaling der belastbare huurwaarde niet afhankelijk te maken van den luim of de bijzondere inzichten van twee personen: dit is de fout, die men bij het kadaster beging, die men nog altijd bij de personele belasting begaat. Er moet meer dan een grondslag ter berekening en ter bepaling zijn, en de eene moet ten deele de verificatie van den anderen zijn. Men zal mij beter begrijpen, als ik de wijze blootleg, waarop het mij voorkomt, dat de belastbare huurwaarde moet gevonden worden.

Er zijn zeer weinig gemeenten, waarin geene huizen verhuurd zijn, en van huurder zijn veranderd; deze zijn der administratie bekend uit de lijsten van bekende verhuuringen; uit deze worden naauwkeurig en met bijzondere zorg die genomen, welke eenen bekenden, bepaalden en vasten huurprijs doen; deze moeten de staalhuizen zijn, en voor gemeenten, waar toevallig zulke huizen niet aanwezig zijn, moest door gedeputeerde staten beslist worden, met welke gemeenten, waar die huizen wel gevonden worden, deze gelijksoortig zijn, en dus mede moeten gelijkgesteld worden.

Men benoeme vervolgens in iedere gemeente eenen timmerman en eenen metselaar, als opnemers der huizen; deze moeten den kubieken inhoud van het woonbare gedeelte van ieder huis opmeten; dus daaronder niet begrijpen zolders, kelders, waschhuizen, gangen, enz.; deze opmeting moet van iedere kamer specifiek worden gedaan, van ieder huis eene lijst gevormd; die lijst moet vervolgens behelzen, als aanmerkingen, of het huis voorzien is van stallen, koetshuizen, waschhuizen, enz., van ruime, goede of slechte zolder of zolders, van ruime, watervrije, of slechte of geene kelders, van pompen en regenbak of niet, een goed of slecht dak heeft; of het huis is gemakkelijk te bewonen of niet; droog of vochtig, goed onderhouden of vervallen, sierlijk of ouderwetsch; of de stand gunstig of ongunstig is; watervrij of niet; of voor de buitenhuizen in den winter de wegen er naar toe toegankelijk zijn of niet: in één woord, alles, wat op den huurprijs invloed heeft.

Naarmate deze lijsten bij den ontvanger binnenkomen, berekent hij de huurwaarde van het woonbare gedeelte van iedere woning, maar evenredigheid der staalhuizen, zonder te letten op de boven geschrevene aanmerkingen op het huis.

Dan benoeme men twee schatters voor de huurwaarde, aan welke men eenen staat der staalhuizen ter hand stelle, waarnaar zij, naar hun beste weten, de huurwaarde van alle huizen bepalen; deze voegen weder achter ieder huis de bovengenoemde aanmerkingen; de ontvanger mag hun die der opnemers volstrekt niet mededeelen.

Zoo de ontvanger merklijk verschil tusschen zijne berekening naar de lijst der opmeting vindt, en de geschatte huurwaarde, zonder dat dit door de aanmerkingen is geregtvaardigd, of in deze met die der opnemers, geeft hij hiervan dadelijk kennis aan den controleur.

Vervolgens benoeme men twee schatters voor de koopwaarde van ieder huis; men stelle deze ter hand eene lijst van alle publieke verkooping, gedurende de laatste 10 jaren; naar deze lijst, bij discussie en beoordeeling van hoogere ambtenaren vastgesteld, maakt de ontvanger weder, tot maatstaf den inhoud van het woonbare gedeelte van iedere woning nemende, de berekening van alle huizen op; de schatters schatten de woning met alle mogelijke aanhoorigheden, zelfs bij buitenplaatsen, alles met de gronden, die dadelijk tot de plaats behooren, maar trekken vervolgens af: 1o. de gronden, naar den aanslag bij het kadaster; 2o. de vrije gedeelten bij schatting. Zij maken van die schattingen eene lijst met de aanmerkingen als boven. Bij merkbaar en ongemotiveerd verschil met zijne berekening handelt de ontvanger als boven.

Zeven pCt. van deze som is de tweede gevondene huurwaarde.

Eindelijk moet ieder eigenaar zijn polis bij de brandkas overleggen; van de gewaarborgde som wordt 5 pCt. genomen en dit is de derde gevondene huurwaarde.

Deze drie gevondene huurwaarden worden te zamen opgeteld, daarvan het derde deel genomen, en dit zal de belastbare huurwaarde zijn.

Deze nu echter als maatstaf aan te nemen, zoude onbillijk wezen; want dan zouden de plaatsen, waar hooge huren zijn, te veel, waar lage bestaan, te weinig betalen. Om dus de belastbare som te vinden, zal men een dergelijk tarief van opklimming moeten hebben als voor het mobilair bij de personele belasting is vastgesteld, doch waarbij vooral de fout vermeden moet worden, van de bevolking tot maatstof te nemen. Volgens het aangevoerde is het duidelijk dat van ieder huis kan berekend worden, de belastbare huurwaarde van 100 kubieke ellen, en deze uitkomst moet de klasse bepalen; overigens moet het aantal klassen zeer ruim genomen worden. Wanneer dit alles gereed zal zijn, dan hebbe er jaarlijks, zoo als nu, in mei, eene beschrijving plaats, waarbij alleen deze drie vragen aan de ingezelene gedaan worden:

1o. Welke woningen hebt gij in gebruik?

2o. Zijn daaraan in het vorige jaar veranderingen of vertimmeringen gedaan?

3o. Hoeveel minderjarige kinderen hebt gij van het mannelijke, en hoeveel van het vrouwelijke geslacht, en welke zijn hunne namen?

Deze laatste vraag dient, omdat het billijk is, dat de huisvader in het dragen der lasten te gemoet wordt gekomen, en men hem voor iederen minderjarigen zoon $\frac{1}{2}$, voor iedere minderjarige dochter $\frac{1}{3}$, op de belasting late korten; die dan 12 minderjarige zonen heeft is vrij van de personele belasting, en dit zal niets zijn dan schadeloosstelling voor de andere lasten, welke op hem drukken; te gemoetkoming in de kosten der opvoeding is het nog niet.

In den beginne moge dit voorstel eenigzins moeilijk zijn; met goede controleurs is het in één jaar tijds zeer goed ten einde te brengen, en dan is verder de perceptie zóó eenvoudig, dat de daaruit voortvloeiende mogelijke bezuinigingen van zelfs in het oog vallen; de billijkheid is even duidelijk.

Ik heb dit plan alleen in ruwe schetsen kunnen geven; ik kan het niet doen uitdijen tot een ontwerp van wet. Daarom heb ik niet gezegd door wie en hoe de lijsten der staalhuizen moesten gemaakt worden, welke huizen, zoo als pastorieën, kommandantswoningen, gouvernementsgebouwen, enz., als niet van de keus der bewoners afhing, buiten de berekening moeten blijven; welke gedeelten men als vrij moest beschouwen, en door de schatters moesten afgetrokken worden; hoe kostscholen en logementen in berekening moeten gebragt worden; hoe de menschen, die op de kwartieren en kamers wonen, die vasten intrek in logementen nemen, die kwartieren voor den zomer buiten nemen; hoe met perceelen te handelen, die volstrekt onschikbaar zijn, zoo als de kasteelen buiten Arnhem; welke menschen geheel vrij moeten zijn; welke maatregelen moesten genomen worden om eenen maatstaf te vinden tot een juist tarief van opklimming; hoe de fraudes met de polissen voor te komen; hoe met de huizen te handelen, die niet in den brandwaarborg zijn; hoe de gerezen verschillen te beslechten, enz. Dit alles is bij voordacht achterwege gelaten om dit artikel niet bovenmatig uit te breiden en ook omdat men, door zulk eene volledige statistiek (iets dat tot heden nimmer ten grondslag van onze belastingwetten strekte) als boven is aangewezen, zoo naauwkeurig met alle omstandigheden kan bekend worden, dat daarop de volledigst mogelijke wet is te bouwen, en eene geheel zekere berekening van het rendement.

Ziedaar dan mijne taak afgedaan. Zal mijngeschrift iets baten? Ik vrees neen; ik meende echter, hoe weinig vrucht ik er mij van voorstelde, den schrikverwekkenden toestand, waartoe wij naderen, met ware trekken te moeten schilderen, en een redmiddel, wat mij ten minste als zoodanig voorkwam, aan de hand te moeten geven. Wordt het niet goed gevonden, welnu, een ander doe het beter, en ik zal mij hartelijk verheugen, als slechts het tegenwoordig stelsel van verderf voor mijn vaderland ophoude.

(Wij gelooven, dat tegen het stelsel van den geachten inzender zeer belangrijke hoofdbedenkingen te maken zijn; wij deelen echter gaarne zijne wijze van zien mede, daar er engetwijfeld vele punten in voorkomen, welke de algemeene aandacht verdienen.)

Correspondentie.

De geëerde schrijver van het artikel, ten opschrift hebbende: »Vrije keus in de stad Grave,» gelieve zijnen naam aan den uitgever dezer Courant kenbaar te maken.

Advertentiën.

Heden beviel zeer voorspoedig van een Zoon, **MAGDALENA DOROTHEA HOOGVEEN**, Echtgenoot van

ARNHEM, den 14den Januarij **J. P. C. VAN TRICHT**, 1843.

Eenige kennisgeving.

ARNHEM, den 16den Januarij 1843. — Heden beviel van een' welgeschapen Zoon **M. E. JUTA**, teeder geliefde Echtgenoot van **P. J. DE WINKEL**.

Op Maandag den 30sten Januarij 1843, des avonds ten 6 ure, in het Logement het **Zwijnshoofd**, te **Arnhem**, ten overstaan van den te **hem** residenten Notaris **Mr. GERARD ECK**, in het openbaar, bij toeslag, worden kocht:

1o. Een hecht en sterk **WINKELHUIS** en **VE**, met **BROODBAKKERIJ** en **PAKHUIS**, ouds genaamd *de Vergulde Haan*, staande Grootte Markt, binnen **Arnhem**, Wijk F. No. Kadaster Sectie O, No. 1287; in eigendom bewoond door de Erven **J. F. GERHARDS**. — In op

2o. Een hecht en sterk **HUIS** en **ERVE**, allerlei Winkelnering bijzonder geschikt, staande **Arnhem**, in de Oeverstraat, Wijk B, No. 28, Kadaster Sectie O, No. 2056; in eigendom bewoond door de Weduwe **A. SCHOUTEN**. — In op

3o. Een **HUIS** en **ERVE**, staande binnen **Arnhem** achter Roodenburg, Wijk A, No. 74, Kadaster Sectie O, No. 1381; in eigendom behoorende aan **RUPP**; in huur bewoond door **A. VAN GELSEN**. — Ingezet op

Al de voormelde perceelen te aanvaarden 1o. 1843.

De voorwaarden van verkoop liggen ter lezing ten Kantore van genoemden Notaris en ter zigtiging vervoege men zich bij de respectieve Bewoners. — Ten aanzien van het eerstgenoemde perceel kan men mede informatie bekomen ten Kantore van den Notaris **GODEFRÖIJ**, te **Arnhem**.

Het **WINKELHUIS** en **ERVE**, bewoond door den Heer **MANDAN**, op een gunstigen stand liggende op Hoek van de Broederen- en Bakkerijen ten te **Arnhem**, is bij den inzet

hoogd tot de som van

De finale verkoop van hetzelfde is bepaald op Maandag den 30sten Januarij 1843, in het Logement **Zwijnshoofd**, te **Arnhem**, des avonds ten 8 ure.

Meerdere inlichtingen zijn te verkrijgen ten Kantore van **Mr. W. H. TAAIJ**, Notaris te **Arnhem**, alwaar inmiddels op hetzelfde kaan hoogd worden.

Ten overstaan van den Notaris **VON ROSENTHAL**, te **Zwaaen** aldaar, op Donderdag den 26sten Januarij 1843, in zetting, en op Donderdag den 9den Februarij daaraanvolgende bij toeslag, beiden des avonds ten 6 ure, krachtens daartoe door de Arrondissements-Regtbank te **Arnhem** verleende magtigingen, openbaar worden verkocht:

1o. Eene **BOEREN-WONING**, met daaraan geliegt **BOUWLAND**, te **Velp**, aan de Broekstraat, kadastraal Sectie D. No. 379 en 380, groot 60 Roeden en 90 Ellen.

en 2o. Twee naast elkander staande **BOEREN-WONING** met **BOUWLAND**, te **Velp**, grenzende met het Landgoed **Biljoen**; kadastraal Sectie D. No. 220, 221 en 856, groot 86 Roeden en 80 Ellen.

+++ Tegen Februarij aanstaande vraagt +++ bij eene fatsoenlijke Familie, in eene Geldersche steden, eenen **KOETSJER**, tevens geschikt is om **HUISWERK** te verrichten; eenigzins Tafel kan bedienen. — Diegenen, alle welke goede bewijzen van hun gedrag kunnen leveren; vervoegen zich met *franco-brieven*, het adres Letter Z, bij den Boekdrukker **G. THIEME**, te **Arnhem**.

ZUTPHEN. — De Gezigtkundige **MAGNUS RIT** berigt het geëerde Publiek, dat hij alhier spreken of te ontbieden is bij den Heer **WEENH** Logement de *Hollandsche Tuin*, van Woensden 22sten tot en met Donderdag den 26sten des met een uitnemend Assortiment van **FIJN GESLAPEN GLAZEN**; zowel in **BRILLEN** als tot zigtkundige Instrumenten; zich flatterende, dat den van de eerste kenners in ons Koninkrijk met beste succes gebruikt worden.

SCHOUWBURG VAN J. W. VAN VELZEN, No. 9 van het abonnement: **Zaturdag**, 23 Januarij 1843.

In plaats van het aangekondigde tooneelstuk vereend verzoek, eene tweede Representatie, *De Gedenkschriften van Robin*, Blijspel in 3 bedrijven; naar het Fransch (*Les mémoires du Duc*) gevolgd door: *De gevaren van een Geheim Huwelijk*, Blijspel met zang in één bedrijf; door **A. Ritsch**.

De voorstellingen van genoemd Blijspel te **Arnhem** en **Tiel** geven den Ondergeteekende de gegronde hoop, dat hetzelfde ook daar een gunstig onthaal zal achtig worden; terwijl hij zich aanstaande **Zaturdag** bij eene tweede representatie, wederom met een rijk bezoek durft vleijen.

Arnhem, den 16den Januarij 1843. **J. W. VAN VELZEN**.

Waterhoogte te Arnhem, Den 18 Jan. 4 El 2 Palm 2 Duim; gew. 0 Duim; gew.

Te **Arnhem**, bij **C. A. THIEME**, Boekdruker.